

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2 - OSLO 1

ØK-registrering

1966

Gårds/bruksnavn	SMEDSBØLE NORDRE - I MATR. SMEDSBØLE : HONERUD : ÅSERUD : NORHEIM AV ÅSERUD : GUNNERSBY : ASLAKSRUD : SKOGSTAD : SKOGLY AV SKOGETAD : HEIMDAL AV ÅSTERUD : ASKILDSRUD - I MATR. ASKERSRUD : KNESTANG : HAUGERUD - I MATR. ASLAKSRUD - ØDEGÅRDEN - AV KNESTANG : HVAL - I MATR. ØDE - HVAL MED LAMOLØKKEN - AV ØDE - HVAL : AUREN : LO - I MATR. LO MED SAMEIE : FÆRDEN	
Gårdsnr./Bruksnr.	107/1 : 108/1 : 112/1 : 112/5 : 113/1 : 120/1 : 122/1 : 122/15 : 125/11 : 126/2 : 128/1 : 128/9 : 130/5 : 131/1 : 132/4 : 137/1	
Kommune	RINGERIKE	
Fylke	BUSKERUD	
Sogn	Haug	
Prestegjeld	Norderhov	
Eier/Bruker Adr.	107/1	Hans Smeby Haug 3500 Hønefoss
	108/1	Halvor Bergsland Honerud 3500 Hønefoss
	112/1	Hans Jørgen Gundersby Haug 3500 Hønefoss
	112/5	Jan Ødegård Oddliveien 29 3500 Hønefoss
	113/1	Helge Gudbrand Gundersby Haug 2700 Jevnaker
	120/1	Karl Ivar Blyberget Aslaksrud 2700 Jevnaker
	122/1	Hans E. og Toril Felberg Haug 2700 Jevnaker
	122/15	Nanny Printz Haug 2700 Jevnaker
	125/11	Lars Enderud Snoveien 5 1322 Høvik
	126/2	Hans Askildsrud Haug 3500 Hønefoss

SMEDSBØLE NORDRE M.FL., 107/1 : 108/1 : 112/1 : 112/5 : (forts.)
113/1 : 120/1 : 122/1 : 122/15 : 125/11 : 126/2 : 128/1 :
128/9 : 130/5 : 131/1 : 132/4 : 137/1, Ringerike, Buskerud.

128/1	Mathea og Odd Tiseth Knestanggt. 3500 Hønefoss
128/9	Gustav Engen Haug 2700 Jevnaker
130/5	Ole Hval Haug 3500 Hønefoss
131/1	Lars Andreas Øren Knestanggt. 3500 Hønefoss
132/4	Leif Erik Loe Stauperveien 85 3145 Tjøme og Arild-Oddvar Loe Eikemyrveien 13 3500 Hønefoss
137/1	Else Marie Erichsen Færden 3462 Klekken

GAMMEL FERDSSELSVEI

(ØK: CK 051-5-2,4
CK 052-5-4)

Reg. v/T. Fjordholm og B. Tagseth, juli 1966

Nr. X7 (X16)	Flyfoto	F.67.481.J14	(F.65.316.604)
" X2 (X3)	"	F.67.481.K10	(F.65.316.702)
" X3 (X4)	"	F.67.481.K8	(F.65.316.702)
" X4-7	"	F.67.481.L6	(F.65.316.802)

Beskrivelse. Det gamle veifaret, kalt "Kongsveien" i bygda, følger terrasser i V-vendt li på Ø-siden av Randselva. Den ligger forholdsvis høyt og fritt og har de fleste steder et tydelig hulveipreg. 3-4 m br, 0,5-2 m dyp. Hvor den nå er synlig går den langs åker og i beitemark og skog. Den er flere steder utpløyd. Det første synlige tegn av veien finner vi på Aslaksrud (120/1), 120 m NØ for våningshuset. Veien er her lite synlig, uten hulveipreg. En må regne med at her er veien snart utpløyd. 300 m NØ for våningshuset har veien gått opp en kneik, kalt Buttervelta, etter at et lass glasstøy fra Hadeland Glassverk veltet her.

SMEDSBØLE NORDRE M.FL., 107/1 : 108/1 : 112/1 : 112/5 : (forts.)
113/1 : 120/1 : 122/1 : 122/15 : 125/11 : 126/2 : 128/1 :
128/9 : 130/5 : 131/1 : 132/4 : 137/1, Ringerike, Buskerud.

Veien er lite synlig på dette stedet.

Veien har så gått mot SSV over dyrket mark. Den er så synlig litt N for Skogstadbekken på Haugerud, (128/9). På jordet, Hundlandet, skal veien ifølge S. Marstrander (1939) ha gått 2 m fra funnstedet for C.26951 runestein F.67.481.L6 (F.65.316.802) X3.

Veien kan så følges opp en bratt skråning S for Skogstadbekken, og kan sees ca 70-80 m i dyrket mark. Tydelig hulveipreg.

Dette området tilhører Skogstad (122/1).

Veien forsvinner for å komme til syne 30 m SSØ for villa Skogly (122/15), på jord tillagt denne eiendommen. Den faller så sammen med bilveien.

Hulveien kan så gjenfinnes på Gunnersby (113/1), like S for gårdsvei ned til Skaug-gårdene. De første 30 m går den i et fuktig søkk, hvor det bl.a. sildrer en liten bekk. Det er imidlertid også spor etter en hulvei i den S-lige veiskråning 30 m V for dette søkket. Denne forsvinner i dyrket mark på 124/6,7.

De første 150 m over Gunnersby (113/1) er lagt ut som beite. Her har veien tydelig hulveipreg, 0,5-2 m dyp, 3-4 m br. Enkelte større stein stikker opp langs veien. De neste 80 m går den langs kanten av eng. Her mindre tydelig, en del utpløyd. Den går så over gårdsveien til 124/6,7, og skal ha fortsatt langs åkerranda S for veien. De første 550 m Ø for N-S-gående gjerde. Utpløyd de første 200 m på 113/1.

Synlig i den S-lige del av Heimdal (125/11) og Norheim (112/5). Her ca 3 m br og 1 m dyp. Skarpe kanter etter bruk som kjørevei.

Veien skal ha fortsatt langs åkerranda mot SV. Den er her bare synlig enkelte steder. De første 225 m fra Åsterud går den Ø for gjerdet. Grunnen her tilhører Åsterud (125/1). De neste

SMEDSBØLE NORDRE M.FL., 107/1 : 108/1 : 112/1 : 112/5 : (forts.)
113/1 : 120/1 : 122/1 : 122/15 : 125/11 : 126/2 : 128/1 :
128/9 : 130/5 : 131 : 132/4 : 137/1, Ringerike, Buskerud.

180 m har den gått V for gjerdet mot Askildsrud (126/2). Veien er så synlig 2 m Ø for våningshuset på denne. Herfra kan den lett følges 2 m Ø for stabburet sammesteds, og over på S-siden av Askildsrudbekken. Den er her opptil 3-4 m br og 1-1,5 m dyp.

S for Askildsrudbekken kan den følges gjennom skogen til Honerud (108/1) og ned til Bekka. Den faller her for en stor del sammen med en tømmervei gjennom skogen. Den er 2-3 m br og opptil 0,5 m dyp. Kantene er skarpe. Blandingskog. Terrenget faller her i terrasser mot V. Veien går så over en gressbevokst slette mellom Stiksrudbekken og Bølgenbekken, stedet kalles Bekka. En husmannsplass lå tidligere her, 2-4 m NV for veien. Veien har her ikke hulveispreg. Bekka tilhører Nordre Smedsbøle (107/1). Ved Stiksrudbekken stenfundament til trebro. Veien krysser så Bølgenbekken og følger den V-lige dalside av NNV-SSØ-gående dalsøkk som faller av mot NNV. Granskog. Veifaret her tydelig. Hulveispreg. Opptil 4 m br og 2 m dyp. Parallele veifar Ø og V for den her beskrevne. 120 m N for våningshuset på Larsbråten (131/21) grenser den inn til den V-lige av 2 gravrøyser F.67.481.K8 (F.65.316.702) R4 på 130/5.

De første 150 m i Knestangskogen tilhører Knestang søndre (128/1). De neste 150 m opp til gravrøysene nevnt foran tilhører Hval (130/5). S for gravrøysene går veien parallelt med en tømmervei, ca 5 m V for denne i granskog som tilhører Auren (131/1). Hulveispreg. 2 m br, 0,5-1 m dyp. Veien skal så ha falt sammen med kjørevei fra Torp, tidligere skysstasjon, til Lo (132/4), hvor veien igjen er synlig i V-kanten av åker 300 m ØSØ for våningshuset på gården. Den er her ca 3 m br og 0,5-1 m dyp. Den krysser så en Ø-V-gående bekk og forsvinner så i dyrket mark på Færden (137/1).

SMEDSBØLE NORDRE M.FL., 107/1 : 108/1 : 112/1 : 112/5 : (forts.)
113/1 : 120/1 : 122/1 : 122/15 : 125/11 : 126/2 : 128/1 :
128/9 : 130/5 : 131/4 : 132/4 : 137/1, Ringerike, Buskerud.

Litteratur.

Ad veien: H. O. Cristophersen : Vei og Varde
s. 52-57. Oslo 1961.

Ad del av veien og runesteinen: UO top.ark.:
S. Marstrander: Innb. september 1939.